TØNSBERG KOMMUNE
– der barn ler

HUSVIK SKOLE

Sosial kompetanse	SMART	Forslag til ferdigheter	Konkrete tips til aktiviteter/tiltak
Empati: *Å kunne sette seg inn i hva andre tenker, føler og erfarer, er grunnlaget for empati og vennskap mellom elevene* (Overordnet del 2.1)	• **Omsorg** - Det er når vi viser at vi bryr oss om andre med det vi sier eller gjør. • **Hjelpsomhet** - Det er når vi hjelper andre • **Takknemlighet** - Det er når vi legger merke til og er glad for noe som skjer og sier det • **Humanisme** - Tro og handle ut ifra at alle mennesker er like mye verdt selv om de ser forskjellige ut og mener forskjellige ting • **Nysgjerrighet** - Evnen til å vise interesse for det som foregår og se en sak fra flere sider, eksperimentere og finne ut hvordan ting fungerer • **Respekt** - Det er når vi viser hensyn til oss selv, andre, ting og de som bestemmer • **Mot** - Når vi tør å gjøre noe som er bra (eller har lyst til), enda vi synes det er litt skummelt • **Ærlighet** - Vilje til å si det som er sant	• Vi ser andres behov og følelser. • Vi tar hensyn til andre og lar være å gi upassende/negative kommentarer. • Vi prøver å trøste når noen er lei seg, roser og oppmuntrer. • Vi sier ifra hvis noen blir plaget eller er utenfor leken. • Vi sier unnskyld og viser medfølelse. • Vi er hjelpsomme mot barn og voksne. • Vi kan tilgi andre og se forskjell på uhell og når ting er gjort med vilje. • Vi respekterer at alle er forskjellige. • Vi ser de rundt oss, lytter og bidrar til at alle får være med. • Vi fremheve det positive hos andre. • Vi respekterer andres synspunkt og meninger.	• Samtale/refleksjon og rollespill • Lære å kjenne igjen følelser (glad, sint, trist, lei seg) eks. klippe ut fra blader mennesker som viser ulike følelser (ansiktsuttrykk) • Se film «Innsiden ut» • Hemmelig venn • Vennegrupper • Klasseregler med tipsplakater • Omvendt julekalender • Klassemøter/klassens time • Lekegrupper/vennepinner • «Stopp – ikke mobb» sangen • Årstidsgrupper • Glisebok • Trivselsuka • «Være venner» serie NRK • SMART-historier/styrkene • SMART – Nonstop leken • Jente/gutte-grupper • Vennskapsrunden

	-		
Samarbeid: *Alle skal lære å samarbeide, fungere sammen med andre og utvikle evne til medbestemmelse og medansvar* (Overordnet del 2.2)	• **Samarbeid** - Det er når vi klarer å jobbe sammen med andre for å få til noe • **Kreativitet** - Det er når vi tenker nytt og finner nye og gode løsninger • **Humor** - Evnen til å glede seg selv og andre med smil og latter • **Lederegenskaper** - Det er når vi får andre mennesker til å fungere godt, få til ting og ha et godt samspill • **Læringsglede** - Det er når vi liker å lære nye ting og vet hvordan vi skal jobbe for å få ny kunnskap • **Respekt** - Det er når vi viser hensyn til oss selv, andre, ting og de som bestemmer • **Mot** - Når vi tør å gjøre noe som er bra (eller har lyst til), enda vi synes det er litt skummelt • **Hjelpsomhet** - Det er når vi hjelper andre	• Vi samarbeider med læringsvennene våre. • Vi finner gode løsninger sammen. • Vi samarbeider godt i spill og aktiviteter. • Vi gjør oppgaver for fellesskapet. • Vi følger klassen og skolens regler. • Vi deltar og kommer med gode forslag når vi lager regler sammen. • Vi passer på at alle har det trygt og godt på skolen. • Vi sier JA til å leke sammen. • Vi bidrar med våre styrker til fellesskapet. • Vi sier hyggelige ting til hverandre og kommenterer ikke det andre. gjør eller sier på en negativ måte • Vi gjør hverandre gode. • Vi kan ta ulike roller i en gruppe.	• Øve på lytte til andre når de har ordet • Spille spill • Jeg sier «takk», «vær så god», «kan jeg få» i samhandling • Rose positiv adferd • Samarbeidsleker: o Frakte ball mellom hverandre o Rokkering (holde hender i ring) o Blindebukk o Par: forklare/tegne/bygge • Gruppearbeid • Lagspill • Praktiske samarbeidsøvelser • Oppdrag i Minecraft • Elevsamtale • Læringsvenn • Trivselsuka • Stjerner i sikte • Pinnevenner • Rullere på læringsvenner/hvem man sitter med • Hjelpe hverandre med å ta gode valg • Lære hvordan man gjennomfører et prosjekt. Ha en mal å gå etter. Ha tydelige ansvarsområder

Selvhevdelse: *I møte med elevene skal lærerne fremme kommunikasjon og samarbeid som gir elevene mot og trygghet til å ytre egne meninger og til å si ifra på andres vegne.* (Overordnet del 2.1)	• **Selvtillit** - Ha tro på at du er noe, kan noe og vet noe • **Mot** - Når vi tør å gjøre noe som er bra (eller har lyst til), enda vi synes det er litt skummelt • **Integritet** - Gjøre det du selv er overbevist om er riktig • **Respekt** - Det er når vi viser hensyn til oss selv, andre, ting og de som bestemmer • **Humor** - Evnen til å glede seg selv og andre med smil og latter.	• Vi kan fortelle til barn og voksne hva vi føler, når vi er uenige eller uvenner med noen eller når vi ser noen gjør noe de ikke skal. • Vi bruker STOPP- regelen, og sier fra til en voksen når vi trenger hjelp. • Vi kan av og til løse en situasjon uten hjelp fra en voksen, men ber om hjelp på en ordentlig måte om vi trenger det. • Vi kan ta riktige situasjonsbetingede valg. • Vi er fornøyde med eget arbeid og tør å vise det fram. • Vi tør å utrykke våre egne meninger og snakke foran andre. • Vi kan jobbe selvstendig og samarbeide på en god måte.	• Samtaler/samling i felles klasse/grupper • Rollespill • Lekegrupper/vennegrupper • Lekefriminutt/utvidet storefri/leketimer • Dagens elev/kalenderbarn • Samling: alle sier noe «ufarlig», f.eks. hvilken farge man har på buksa. • Fortellerstol, dagens elev/kalenderbarn • Fokus på det positive. Positive tilbakemeldinger • Læringsvenn/glisebok • Skille mellom sladder/ rykter og en reell situasjon ved hjelp av rollespill • Gruppearbeid – SMART- historier • Etiske diskusjoner/dilemmaer – SMART • Elevråd/klassens time • Holde presentasjoner • Debatter

Selvkontroll: Selvkontroll handler bl.a. om å tilpasse seg felleskapet og ta hensyn til andre. La elevene bl.a. bli kjent med og forstå egne og andres følelser. Da er det lettere å forstå og regulere hvilket uttrykk egne følelser bør ha, og å forstå andres handlinger og reaksjoner. (Udir.)	• **Selvkontroll** - Når du bestemmer over det du gjør på en positiv måte • **Tålmodighet** - Det trenger vi når vi må vente på noe • **Utholdenhet** - Det er når vi holder ut selv om vi har lyst til å gi opp • **Ærlighet** - Vilje til å si det som er sant • **Respekt** - Det er når vi viser hensyn til oss selv, andre, ting og de som bestemmer • **Målrettethet** - Finne ut hva du vil og planlegge hva du må gjøre for å nå målet.	• Vi respekterer alle elever på skolen. • Vi lytter til hverandre. • Vi kan arbeide selvstendig, selv om vi sitter ved siden av hverandre. • Vi godtar at andre bestemmer. • Vi respektere hverandres valg. • Vi er tålmodige og venter på tur. • Vi respekterer felles avgjørelser. • Vi løser konflikter verbalt. • Vi ber om hjelp når det er konflikter vi ikke kan løse på egenhånd. • Vi sier unnskyld når vi har gjort eller sagt noe dumt. • Vi følger STOPP-reglen. • Vi gleder oss på andres vegne når vi leker og spiller sammen. • Vi tenker positivt og snakker hyggelig til hverandre.	• Stopp –regel • Telle til ti når du er veldig sint. • Ta eleven ut av situasjonen evt. eleven går ut av situasjonen og henter en voksen • Individuelle avtaler • «Trafikklys» brukes hver dag • Fellessamlinger • Bytte på å være gruppeleder når vi har gruppearbeid –klasselek der man bytter på hvem som bestemmer. • Gruppearbeid med tenkte konflikter som en trener på å løse. Skrive en tekst der noen blir plaget og la andre elever komme med forslag til en løsning (SMART) • Gi og ta imot konstruktiv kritikk /ros • Ordne opp i saken der og da/før elevene går hjem • Fokus på språkbruk
Ansvarlighet: Ansvarlighet dreier seg bl.a. om evnen til å kommunisere og utføre oppgaver. Det handler også om å vise respekt for eget og andres arbeid og eiendeler, og oppføre seg ansvarlig og prososialt overfor andre. Ansvarlighet er eksplisitt uttrykt i kompetansemål i flere læreplaner for fag. (Udir.)	• **Ansvarsbevissthet** - Det er når vi tar ansvar for det vi gjør og passer på det vi har • **Målrettethet** - Finne ut hva du vil og planlegge hva du må gjøre for å nå målet • **Respekt** - Det er når vi viser hensyns til oss selv, andre, ting og de som bestemmer	• Vi kan holde orden i tingene våre, og ta ansvar for våre egne, andres og skolens ting. • Vi gjør arbeidsoppgavene mine på skolen etter beste evne. • Vi tar ansvar for å gjøre lekser og å få med oss beskjeder. • Vi følger skolens og klassens regler. • Vi hjelper til når noen trenger det. • Vi passer på at alle har noen å være sammen med, og sier ja hvis noen spør om å få bli med. • Vi tar ansvar for egen oppførsel. • Vi deltar aktivt i felles aktiviteter.	• Eleven får ikke gå fra garderoben/arbeidsplassen før den er i orden • Ordenselever • Rutiner for rydding • Den gylne kost • Bruke ukeplanen som et verktøy • Fadderordning, leketimer og utelek. Frilek på tur. • Bevisstgjøre eleven på kroppsspråk • Organisert lek • Trivselselever • Søppelsortering • Radioverter • Klasse/skole- regler